

**AZƏRBAYCAN XALQININ ÜMUMMİLLİ LİDERİ
HEYDƏR ƏLİRZA OĞLU ƏLİYEVİN
HƏYAT VƏ FƏALİYYƏTİNİN XRONOLOGİYASI**

1983-1990

1983-cü il 18 yanvar	SSRİ Dəniz Donanması Nazirliyinin geniş kollegiya iclasında çıxış etmişdir.
1983-cü il 19 yanvar	Kremldə Ümumdünya Meteoroloji Təşkilatın İcraiyyə Komitəsinin büro üzvlərini qəbul etmişdir.
1983-ci il 24 yanvar	SSRİ Rabitə Nazirliyinin geniş kollegiya iclasında çıxış etmişdir.
1983-cü il 4 mart	Baykal-Amur dəmiryol xəttinin tikintisi üzrə hökumət komissiyasının ilk iclasına sədrlik etmişdir.
1983-cü il 7 mart	SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin fərmanı ilə Lenin ordeni və ikinci dəfə “Oraq və Çəkic” qızıl medalı ilə təltif edilmiş və vətəninə büstünün qoyulması haqqında qərar qəbul edilmişdir.
1983-cü il 14 aprel	İttifaqlar Evində görkəmli Azərbaycan dirijoru və bəstəkarı Niyazinin 70 illiyinə həsr olunmuş gecədə iştirak etmişdir.
1983-cü il 9 may	“Georgi Dimitrov” ordeni ilə təltif olunmuşdur.
1983-cü il 10 may	Kremldə Almaniya Demokratik Respublikasının SSRİ-də olan səfiri E. Vinkelmanı qəbul etmişdir.
1983-cü il 16 iyun	SSRİ Ali Sovetinin 10-cu çağırış 8-ci sessiyasında “Əmək kollektivləri və onların müəssisələrin, idarələrin, təşkilatların idarə edilməsində rolunun artırılması haqqında” qanun layihəsi barəsində məruzə ilə çıxış etmişdir.
1983-cü il 17 iyun	İkinci dəfə Sosialist Əməyi Qəhrəmanı fəxri adı ilə təltif edilmişdir.
1983-cü il 1 iyul	Voloqda şəhərinə Oktyabr inqilabı ordenini təqdim etmişdir.
1983-cü il 18 iyul	Kremldə Macarıstan Xalq Respublikasının Nazirlər Sovetinin sədri D. Lazarla danışıqlar aparmışdır.
1983-cü il 2 avqust	Kremldə Meksika Milli Konqresinin nümayəndə heyətini qəbul etmişdir.
1983-cü il 6 avqust	Kremldə Suriya Ərəb Respublikasının nümayəndə heyətinin rəhbəri, Xalq Şurasının sədri Mahmud Zuabini qəbul etmişdir.
1983-cü il 12 avqust	Kremldə Yəmən Ərəb Respublikasının səhiyyə naziri M. Kababanı qəbul etmişdir.
1983-cü il 25 avqust	Kremldə kənd təsərrüfatı naziri Ç. Blokun başçılığı ilə Amerika dövlət nümayəndə heyətini qəbul etmişdir.
1983-cü il 5 sentyabr	Bakıda Şərq xalçaları sənətinə dair beynəlxalq simpoziumun keçirilməsi ilə əlaqədar Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyasında açılmış Azərbaycan xalçaları sərgisini ziyarət etmişdir.
1983-cü il 24 sentyabr	Bakıda böyük Azərbaycan şairi və dramaturqu Hüseyn Cavidin anadan olmasının 100 illiyinə həsr olunmuş “İblis” tamaşasında olmuşdur.
1983-cü il 1 oktyabr	M. Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında Beynəlxalq musiqi dünyasına həsr

	olunmuş Üzeyir Hacıbəyov adına Dövlət Simfonik orkestrin konsertində olmuşdur.
1983-cü il 15 oktyabr	Kremlin Qurultaylar sarayının səhnəsində Fikrət Əmirovun 60 illiyinə həsr olunmuş bəstəkarın “Min bir gecə” tamaşasına baxmışdır.
1983-cü il 27-28 oktyabr	Vyetnama səfər edən SSRİ nümayəndə heyətinə başçılıq etmişdir. Hanoyda keçirilən təntənəli mitinqdə nitq söyləmişdir.
1983-cü il 31 oktyabr	Hanoyda SSRİ və Vyetnam Sosialist Respublikası arasında dostluq və əməkdaşlıq haqqında bağlanmış müqavilənin 5 illiyinə və Böyük Oktyabr Sosialist inqilabının 66 illiyinə həsr olunmuş təntənəli mitinqdə nitq söyləmişdir.
1983-cü il 2 noyabr	Vyetnamın Byenxoa sənaye zonasında olmuşdur.
1983-cü il 19 noyabr	Kremlə Yaponiyanın 4 siyasi partiyasının nümayəndə heyətini qəbul etmişdir.
1984-cü il 17 yanvar	SSRİ Yollar Nazirliyi, Dəmiryol Nəqliyyatı və Tikinti-Nəqliyyat Fəhlələri Həmkarlar İttifaqının Mərkəzi Komitəsinin Rəyasət Heyətinin geniş kollegiya iclasında iştirak etmişdir.
1984-cü il 23 yanvar	Nəqliyyat-Tikinti Nazirliyinin geniş kollegiyasında nitq söyləmişdir.
1984-cü il 14 fevral	Kremlə Çin Xalq Respublikası Dövlət Şurasının sədrinin müavini Van Lini qəbul etmişdir.
1984-cü il 22 fevral	Görkəmli bəstəkar Fikrət Əmirovla vida mərasimində iştirak etmişdir. Bakı şəhəri Əzizbəyov rayonundakı 23 nömrəli birləşmiş xəstəxanada olmuşdur.
1984-cü il 23 fevral	Dərin Özüllər zavodunda olmuşdur.
1984-cü il 11 mart	Suriya Ərəb Respublikasına qısa müddətli işgüzar səfər etmişdir. Suriya Ərəb Respublikasının Prezidenti Hafiz Əsədlə görüşmüşdür. Suriya Ərəb Respublikasının xarici işlər naziri A. X. Xaddamla görüşmüşdür.
1984-cü il 12 mart	Suriya Ərəb Respublikasının baş naziri A. R. Kasma ilə görüşmüşdür. Suriya Ərəb Respublikasının Prezidenti Hafiz Əsədlə danışıqları davam etmişdir.
1984-cü il 13 mart	Suriya Kommunist partiyasının Baş katibinin müavini Y. Feysəlin başçılıq etdiyi partiyanın rəhbər üzvləri ilə görüşmüşdür. Moskvaya yola düşmüşdür.
1984-cü il 30 mart	Kremlə Sosialist Efiopiyanın Müvəqqəti Hərbi Şurasının sədri Mengistu Xayle Mariamı qəbul etmişdir.
1984-cü il 11-12 aprel	SSRİ Ali Sovetinin 11-ci çağırış 1-ci sessiyasında iştirak etmişdir.
1984-cü il 11 aprel	SSRİ Ali Sovetinin 11-ci çağırış 1-ci sessiyasında ümumtəhsil və peşə məktəblərində islahatların əsas istiqamətləri mövzusunda məruzə etmişdir.
1984-cü il 18 may	Moskvada “Oktyabr” kinokonsert zalında kino işçilərinin Ümumittifaq yığıncağında sovet kinematografçılarının mühüm vəzifələri mövzusunda çıxış etmişdir.
1984-cü il 3-10 iyun	Baykal-Amur magistralının tikintisinin gedişi ilə tanış olmaq üçün regiona səfər etmişdir.

1984-cü il 8 iyun	“Komsomolsk-Amurun 50 illiyi” yubiley nişanı ilə təltif olunmuşdur.
1984-cü il 21 iyun	Kremldə Fransanın nəqliyyat naziri Ş. Fittermanı qəbul etmişdir.
1984-cü il 5 iyul	Baykal-Amur magistralının tikintisinin gedişi ilə əlaqədar Sov. İKP MK Siyasi Bürosunda məlumatla çıxış etmişdir.
1984-cü il 12 iyul	Ümumittifaq Lenin Kommunist Gənclər İttifaqı MK-nın “60 il V. Leninin adı ilə” fəxri nişanı ilə təltif olunmuşdur.
1984-cü il 6-7 sentyabr	Bakıda bir sıra orta və texniki peşə məktəbləri ilə tanış olmuşdur.
1984-cü il oktyabr	“Kommunist Azərbaycana” jurnalının 10-cu nömrəsində məqaləsi dərc olunmuşdur.
1984-cü il noyabr	“Kommunist Azərbaycana” jurnalının 11-ci nömrəsində məqaləsi dərc olunmuşdur.
1984-cü il 27 noyabr	Kremldə SSRİ Ali Sovetinin 11-ci çağırış 2-ci sessiyasında iştirak etmişdir. İttifaq Sovetinin iclasında iştirak etmişdir.
1984-cü il 28 noyabr	Kremldə İttifaq Sovetin və Millətlər Sovetinin birgə iclasında iştirak etmişdir.
1984-cü il 5-6 dekabr	RSFSR Ali Sovetinin 10-cu çağırış 10-cu sessiyasında iştirak etmişdir.
1984-cü il 14 dekabr	İttifaqlar Evinin Sütunlu salonunda Tibb Elmləri Akademiyasına Lenin ordeninin təqdim olunması münasibətilə çıxış etmişdir.
1985-ci il 19 yanvar	Barnaul şəhərinin Mərkəzi seçki dairəsindən RSFSR Ali Sovetinə deputatlığa namizəd kimi qeydə alınmışdır.
1985-ci il 24 yanvar	“25 il. Patris Lumumba adına Xalqlar Dostluğu Universiteti” medalı ilə təltif olunmuşdur.
1985-ci il 25 yanvar	Nəqliyyat-Tikinti Nazirliyinin geniş kollegiya iclasını keçirmişdir.
1985-ci il 30 yanvar	SSRİ Yollar Nazirliyinin, Dəmiryol Nəqliyyatı və Tikinti-Nəqliyyat Fəhlələri Həmkarlar İttifaqının Mərkəzi Komitəsinin geniş iclasında çıxış etmişdir.
1985-ci il 31 yanvar	SSRİ-də Beynəlxalq gənclik gününün keçirilməsi üzrə komissiyanın iclasında məruzə ilə çıxış etmişdir.
1985-ci il 13 fevral	Barnaulda RSFSR Ali Sovetinə deputatlığa namizəd kimi seçicilərlə görüşmüşdür.
1985-ci il 20 fevral	Bakıya səfər etmişdir.
1985-ci il 22 fevral	SSRİ Ali Sovetinə deputatlığa namizəd kimi Bakıda bir sıra görüşlər keçirmişdir.
1985-ci il 23 fevral	SSRİ Ali Sovetinə deputatlığa namizəd kimi Bakıda Lenin adına sarayda seçicilərlə görüşmüşdür.
1985-ci il 24 fevral	Bakıdan Moskvaya yola düşmüşdür.
1985-ci il 26 fevral	Kremldə Polşa Xalq Respublikasının SSRİ-də olan fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri S. Koçolekanı Kremldə qəbul etmişdir.
1985-ci 29 mart	Kremldə İspaniyanın nəqliyyat, turizm və rabitə naziri E. Baronu qəbul etmişdir.
1985-ci il	Macarıstanın Moskvada keçirdiyi milli yubiley sərgisinin təntənəli açılış mərasimində çıxış

1 aprel	etmişdir.
1985-ci il 12 aprel	“1941-1945-ci illər Böyük Vətən müharibəsində qələbənin 40 illiyi” yubiley medalı ilə təltif olunmuşdur.
1985-ci il 15 aprel	Həyat yoldaşı Zərifə Əziz qızı Əliyeva vəfat etmişdir.
1985-ci il 19 aprel	“I dərəcə Vətən müharibəsi” ordeni ilə təltif olunmuşdur.
1985-ci il 22 aprel	Moskvada V. İ. Leninin anadan olmasının 115-ci ildönümünə həsr olunmuş təntənəli iclasda məruzə etmişdir.
1985-ci il 27 may	Moskvada “Səhiyyə – 85” beynəlxalq sərgisinin açılışında çıxış etmişdir.
1985-ci il 5 iyun	Kremldə Macarıstan Xalq Respublikasının Nazirlər Soveti sədrinin müavini Y. Çexakı qəbul etmişdir.
1985-ci il 25 iyun	Kremldə Ümumdünya Səhiyyə təşkilatının Baş direktoru doktor X. Maleri qəbul etmişdir.
1985-ci il 21-23 iyun	Kazanda işgüzar səfərdə olmuşdur.
1985-ci il 14 iyul	“Moskovskiyə novosti” qəzetinin 28-ci nömrəsində müsahibəsi dərc olunmuşdur.
1985-ci il avqust	“Kommunist Azerbaydjana” jurnalının 8-ci nömrəsində məqaləsi dərc olunmuşdur.
1985-ci il 12 avqust	Moskvadan Pxenyana Koreyanın azadlığının 40 illiyini qeyd etmək üçün yola düşən nümayəndə heyətinə başçılıq etmişdir.
1985-ci il 20 avqust	Kremldə Finlandiya Respublikasının hərbi naziri V. Pixlayamyakini qəbul etmişdir.
1985-ci il 1 noyabr	Kremldə Laosun hərbi naziri K. Sipxandonu qəbul etmişdir.
1985-ci il 16 noyabr	Kurqanda dəmiryolçu kommunistlərin hesabat-seçki konfransında çıxış etmişdir.
1985-ci il 30 noyabr	Moskvadan Anqolanın paytaxtı Luandaya yola düşən Sov. İKP-nin nümayəndə heyətinə başçılıq etmişdir.
1985-ci il 3 dekabr	Anqolada rəsmi səfərdə olmuş, Anqola Əmək partiyasının II qurultayında çıxış etmişdir.
1986-cı il 28 yanvar	Kremldə Yəmən Ərəb Respublikasının Baş nazirin müavini M. S. əl-Əttarı qəbul etmişdir.
1986-cı il 25 fevral- 6 mart	Sov. İKP-nin XXVII qurultayının işində iştirak etmişdir.
1986-cı il 7 mart	Kremldə Suriyanın Dirçəlişi Ərəb Sosialist Partiyasının baş katibinin müavini Əl Əhmərin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş keçirtmişdir.
1986-cı il 24 aprel	Kremldə Vyetnam Sosialist Respublikasının Nazirlər Sovetinin sədr müavini Donq Şi Nquyenanı qəbul etmişdir.
1986-cı il 8 iyun	Çuvaşyanın Çeboksarı şəhərində pambıq-parça kombinatında keçirilən təntənəli yığıncaqda çıxış etmişdir.
1986-cı il 9 iyun	Kremldə AFR-in görkəmli nümayəndəsi “Doyçe bank”ın idarə heyətinin sədri F. V. Kristiansı qəbul etmişdir.
1986-cı il 26-27 iyun	Yugoslaviyanın Kommunistlər İttifaqının XIII qurultayında iştirak etmək üçün Belqrada gedən nümayəndə heyətinə başçılıq etmişdir.

1986-cı il 31 iyul	İki dəfə sosialist əməyi qəhrəmanı olduğu üçün Naxçıvanda onun büstünün təntənəli açılış mərasimi keçirilmişdir.
1986-cı il 3 sentyabr	Novorossiyskdə “Admiral Naximov” gəmisinin batması nəticələrinin aradan qaldırılması üçün yaranmış Dövlət Komissiyasına sədr təyin olunmuşdur.
1986-cı il 18 sentyabr	Kremldə Yəmən Xalq Demokratik Respublikasının daxili işlər naziri S. Mas-Seyili qəbul etmişdir.
1986-cı il 26 sentyabr	Kremldə Kuba Respublikasının Nazirlər Soveti sədrinin müavini D. Toralbası və Kuba Respublikasının SSRİ-də olan səfiri X. Kamaçonu qəbul etmişdir.
1986-cı il 16 oktyabr	SSRİ Nazirlər Sovetinin Sosial İnkişaf Bürosunun sədri təyin olunmuşdur.
1986-cı il 25 oktyabr	Mozambik Xalq Respublikasının prezidenti marşal Samora Moyzes Maşelin dəfn mərasimində iştirak etmək üçün Moskvadan Maputaya yola düşən sovet nümayəndə heyətinə başçılıq etmişdir.
1986-cı il 4 noyabr	Hindistan Respublikasının müdafiə naziri A. Sinqxanı qəbul etmişdir.
1986-cı il 11-16 noyabr	Laosa səfər edən Sov. İKP MK-nın nümayəndə heyətinə başçılıq etmişdir.
1986-cı il 18 noyabr	Moskvada Səməd Vurğunun 80 illik yubileyi mərasimində iştirak etmişdir.
1986-cı il 1 dekabr	Azərbaycan Dövlət akademik Teatrında Q. M. Ərəblinskinin anadan olmasının 100 illiyinə həsr olmuş təntənəli gecədə iştirak etmişdir.
1987-ci 8 yanvar	Kremldə Polşa Xalq Respublikasının daxili ticarət və xidmət naziri E. Yuzvaki qəbul etmişdir.
1987-ci 7 mart	Sosialist Efiopiyasının milli müdafiə naziri general-leytenant Tesfaye Gebre-Kidanı qəbul etmişdir.
1987-ci 15-18 mart	Volqoqrad vilayətində səfərdə olmuşdur.
1987-ci 15 aprel	Xorvatiya Sosialist Respublikası Saborunun İcraiyyə Veçesinin sədri A. Miloviçi qəbul etmişdir.
1987-ci il 14 oktyabr	Kremldə Küveytin neft naziri Əli əl-Xəlifi qəbul etmişdir.
1987-ci il 17 oktyabr	Yugoslaviya SFR İttifaq İcraiyyə veçesinin sədr müavini Y. Zemlariçi qəbul etmişdir.
1987-ci il 21 oktyabr	Sov. İKP MK-nın plenumu səhhəti ilə əlaqədar Sov. İKP MK-nın Siyasi Bürosunun üzvlüyündən azad etmişdir. SSRİ Nazirlər Sovetinin nəzdində dövlət müşaviri təyin edilmişdir.
1987-ci il 24 oktyabr	SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin qərarı ilə SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini vəzifəsindən azad edilmişdir.
1988-ci il 28 yanvar	“SSRİ Silahlı Qüvvələrinin 70 illiyi” yubiley medalı ilə təltif olunmuşdur.
1988-ci il 21 sentyabr	“Literaturnaya qazeta”da Heydər Əliyevin əleyhinə təşkil edilmiş “Sürəkli alqışlar” adlı məqalə dərc edilmişdir.
1988-ci il 21 sentyabr	“Sosialistiçeskaya industriya” qəzetində Heydər Əliyev əleyhinə “Tayfabazlığın məngənəsində” adlı sifarişli məqalə dərc edilmişdir.
1988-ci il noyabr	Öz xahişi ilə SSRİ Nazirlər Sovetinin nəzdində dövlət müşaviri vəzifəsindən azad olunmuşdur.

1989-cu il 24 aprel	Təqaüd yaşının çatması səbəbilə Sov. İKP MK üzvlüyündən azad edilmişdir.
1989-cu il 29 noyabr	“Teatralnaya jizn” jurnalı üçün Andrey Karaulova müsahibə vermişdir.
1990-cı il 20 yanvar	Azərbaycanın Moskvadakı daimi nümayəndəsi S. İbrahimov “Barvixa” sanatoriyasında müalicə olunan Heydər Əliyevə zəng edərək Yanvar faciəsi barədə məlumat vermişdir.
1990-cı il 21 yanvar	Azərbaycanın Moskvadakı daimi nümayəndəliyinə gələrək, yanvarın 20-də sovet qoşunlarının Bakıda törətdiyi qırğınlar ilə əlaqədar bəyanat vermişdir.
1990-cı il 4 fevral	“Pravda” qəzetində “Əliyevçilik, yaxud xoş əyyamların xiffəti” məqaləsi dərc olunmuş, ona qarşı siyasi təqib başlanmışdır.
1990-cı il 9 fevral	Rusiya televiziyasının aparıcısı Andrey Karaulova və “Vaşinqton post” qəzetinin Moskva müxbiri Devid Remnikə müsahibə vermişdir.
1990-cı il iyun	“Ulduz” jurnalının 6-cı nömrəsində jurnalist Elmira Əhmədovaya Moskvada verdiyi müsahibəsi dərc olunmuşdur.
1990-cı il 20 iyul	Moskvadan Bakıya qayıtmışdır.